

Sosiaalisen median ohje poliittisille luottamushenkilöille

Kotkan kaupunkistrategiassa korostetaan, että kaupungin toiminta on avointa ja oikeudenmukaista. Avoimuudella, vuorovaikutuksella ja aktiivisella viestinnällä luodaan kestävä luottamus kaupungin viranhaltijajohdon, poliittisten päättäjien, henkilöstön ja kaupunkilaisten välille.

Jokaiselle kuuluu sananvapaus eli vapaus ilmaista mielipiteitään julkisesti, kuitenkin niin, että mielipiteiden ilmaiseminen ei loukkaa toisen ihmisen kunniaa ja yksityisyyttä tai riko hänen ihmisoikeuksiaan. Sananvapaus ei siis ole rajoittamaton.

Sosiaalinen media antaa avoimuuden, vuorovaikutuksen ja aktiivisen viestinnän toteuttamiseen erittäin hyvän ja luontevan työvälineen. Sosiaalisen median kanavat, mm. Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Snapchat ja blogit ovat suositteluvia viestinnän kanavia silloin, kun halutaan tavoittaa monia kohderyhmiä nopeasti ja vuorovaikutteisesti.

Kommunikointiin sosiaalisessa mediassa pätevät samat periaatteet, kuin muuhunkin julkiseen kommunikointiin. Sosiaalista mediaa käytettäessä on huomioitava loukkaamattomuus, asiallisuus sekä noudatettava salassapitovelvollisuutta. Myös tietoturva ja yksityisyydensuoja seikat tulee huomioida asioidessa sosiaalisessa mediassa.

Kannattaa myös muistaa, että verkkoon kirjoitetusta tekstistä jää aina jälki eli mikä sinne on kerran kirjoitettu, on siellä periaatteessa ikuisesti.

Kunnallispolitiikassa mukana olevia luottamushenkilöitä velvoittaa lisäksi käyttäytymissäännös, josta on mainittu kuntalaissa.

Säännös koskee luottamushenkilön toimintaa luottamustehtävässään ja sen mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden parasta sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Luottamushenkilön edellytetään kohtelevan asukkaita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti.

Säännöksen tarkoituksena on vahvistaa kansalaisten luottamusta kunnallishallintoon ja korostaa toiminnan moraalisia ja eettisiä arvoja.

Yleisiä huomionarvoisia asioita sosiaalisen median käyttäjille

- Kirjoita omalla nimelläsi. Vastat myös siitä, mitä julkaiset.
- Ole järkevä ja ystävällinen. Osoite arvostusta lukijaa kohtaan. Luot kirjoittaessasi mielikuvaa myös itsestäsi. Vältä parhaasi mukaan loukkaavia asioita.
- Mieti ennen kuin julkaiset. Muista, että julkaistua ei voi peruuttaa. Verkossa kirjoituksesi voi saada laajemman julkisuuden kuin olit tarkoittanut.
- Älä provosoidu. Kärkevän ja epäasiallisen keskustelun raja on häilyvä. Perustele näkökantasi asiallisesti ja vältä toisten syyttelyä. Muista, että kaikkeen kritiikkiin tai keskusteluun ei tarvitse ottaa kantaa. Pidä tarvittaessa keskustelussa tauko, ota etäisyyttä, harkitse. Mikäli teet virheen, myönnä se ja pyydä anteeksi.
- Kunnioita verkkoyhteisöjen sääntöjä ja tekijänoikeuksia. Sisällön julkaisijana sinulla on oltava käyttöoikeus julkaisemaasi materiaaliin (teksti, valokuva, video, piirros, kaavio, animaatio jne.).
- Älä levitä henkilötietoja, epäasiallisia kirjoituksia tai kuvia.
- Älä kirjoita luottamuksellisia asioita ja yrityssalaisuuksia. Varmista, jos olet epävarma. Selvitä, mitkä ovat julkisia ja luottamuksellisia tietoja sekä mahdolliset eettiset ohjeet ja julkisuusperiaatteet.

- Yhteistyökumppaneiden kritisointi sosiaalisessa mediassa ei kuulu hyvään käytökseen. On erityisesti vältettävä viittauksia henkilöihin, jotka voidaan tunnistaa. Ongelmat on otettava puheeksi kasvotusten sen henkilön kanssa, jota ne koskevat.
- Esimerkkejä epäasiallisesta käyttäytymisestä sosiaalisessa mediassa:
 - ✓ henkilöön kohdistuva uhkailu, pelottelu, ilkeät, väheksyvät, pilkkaavat, loukkaavat, nöyryyttävät tai vihailevat kommentit
 - ✓ työntekijöiden/poliitikkojen/yhteistyökumppaneiden työsuorituksen jatkuva ja perusteeton arvostelu, mustamaalaaminen
 - ✓ perättömien tietojen tai juorujen levittäminen
 - ✓ aiheeton arvostelu ja väärin syytösten esittäminen, mitätöinti
 - ✓ aiheettomat kiusaamissytykset
 - ✓ sukupuolinen tai rasistinen häirintä.

Hyödyllistä lisätietoa:

Pekka Sauri: *Julkishallinto ja sosiaalinen media* (2015)

Harto Pönkä: *Sosiaalisen median käsikirja* (2014)

Lisätietoa sosiaalisen median käytöstä Kotkan kaupungissa:

Kaupunkikehitys ja viestintä,

kehitysjohtaja Terhi Lindholm, p. 040 670 8222 ja

viestintä- ja tapahtumakoordinaattori Kari Makkonen, p. 0400 755 535.

Ohje on koottu

- Kotkan kaupungin sosiaalisen median ohjeesta ja
- Työturvallisuuskeskuksen Sosiaalisen median työkäyttö - Työsuojelelunäkölma -ohjeesta